चतुर्थस्तरः - प्रौढस्तरः

Multiple Choice Questions

1. खगः आकाशे डयते - अत्र लकारः किम्?

लट् | लोट् | लिट् | लुट्

2. वन्दते, _____ , वन्दन्ते

वन्ते | वन्देते | वन्दे | वन्दति

3. आवां _____ (शङ्क्)

शङ्कामहे | शङ्गानमे | शङ्कावहे | शन्काः

4. वन्दते, सेवते, मोदते - अत्र किं पदं ?

परस्मैपदिनः | आत्मनेपदिनः | उभयपदिनः | लट्

5. सहताम्, सहेताम्, _____

सहद्वम् | सहेतम् | साहतां | सहन्ताम्

6. नागराजः ऊहते - लोट् लकारे लिखत

नागराजः ऊहताम् | नागराजः ऊहति | नागराजः ऊहतम् | नागराजः ऊहः

7. सः लप्स्यते - अहं _____

लप्स्यन्ते | लास्ये | लप्से | लप्स्ये

8. शबरी रामचन्द्रम् अवन्दत - लकारं किं?

लुट् | लिट् | लङ् | लोट्

9. संस्कृतदिवसः कदा वर्तते?

आषाढपूर्णिमायाम् | श्रावणपूर्णिमायाम् | श्रावणप्रतिपदायाम् | आषाढप्रतिपदायाम्

10. का भाषा संस्कृतभाषया सह साम्यं दर्शयति?

फ्रेंच | जर्मन | जापनीज | आंग्ल

11. **2023 तमे वर्षे साहित्य-अकादमी द्वारा बालसाहित्यपुरस्कारेण पुरस्कृतः आचार्यः रचना च**

- राधावल्लभत्रिपाठी, मानवी
- गोपबन्धुमिश्रः, अमृतफलम्
- एच्. आर्. विश्वासः, आवरणम्
- जनार्दन हेगडे धर्मश्रीः

12. **२०२२ मध्ये साहित्य अकादमी पुरस्कारः केन प्राप्तः?**

- जनार्दन प्रसाद पाण्डेय
- निरञ्जन मिश्रः
- रामजी ठाकुर
- पेन्ना मधुसूदनः

13. **दूरदर्शने प्रसार्यमाणस्य संस्कृतसाप्ताहिककार्यक्रमस्य नाम**

- वार्तावाहिनी
- वार्ताहारिणी
- वार्तावली
- वार्ताबोधिका

14. **कुत्र संस्कृतभायां सम्भाषणं प्रचलति?**

- मत्तुरग्रामे
- काशीक्षेत्रे
- वाराणस्याम्
- त्र्यम्बके

15. **संस्कृतायोगस्य अध्यक्षः आसीत्**

- डॉ. के. कस्तूरीरंगन
- डॉ. आर्. एन्. दाण्डेकर
- डॉ. सुनीतिकुमारचटर्जी
- डॉ.रामकृष्णगोपालभाण डारकरमुद्धर्ता

16. **कालिदासदिवसः कदा वर्तते?**

- आषाढपूर्णिमा
- श्रावणपूर्णिमा
- श्रावणप्रतिपदा
- आषाढप्रतिपदा

17. **मदुरा विजयं लिखितवती महिला संस्कृत कविः कः?**

- मीर भाई
- गङ्गा देवी
- सरस्वति
- लक्ष्मी रै

18. **"वाल्मीकि" इति कः परिवृत्तः आसीत् ?**

- श्रीरामः
- नारदमहर्षि
- सुद्रकः
- रत्नाकरः

19. **ऋग्वेदस्य मण्डलक्रमे कति मण्डलाः -**

- 8
- 64
- 10
- 12

20. **ब्रह्मा कस्य वेदविशेषस्य ऋत्विगस्ति**

- ऋग्वेदस्य
- अथर्ववेदस्य
- सामवेदस्य
- यजुर्वेदस्य

21. **ऋग्वेदे 1.1.1 इति क्रमेण संकेतितः मन्त्रः -**

- संगच्छवध्ववम्
- अग्निमीले पुरोहितम्
- अग्निना रयिमश्नवत्
- उप त्वाग्ने दिवे

22. **तिलकमहोदयस्य वैदिककालनिर्धारणस्य आधारः कः**

- शिलालेखः
- ताम्रलेखः
- ज्योतिषम्
- निरुक्तम्

23. यम-नचिकेतसोः संवादः अस्ति -

कठोपनिषदि | तैत्तिरीयोपनिषदि | ईशावास्योपनिषदि | ब्रह्मविद्योपनिषदि

24. ऋग्वैदिकदेवस्य उपाधिः अस्ति -

राक्षसः | पिशाचः | असुरः | दैत्यः

25. 'वेदान्तो' इति कथनेन बुध्यते –

धर्मसूत्रम् | उपनिषद् | आरण्यकम् | वेदांगानि

26. 'तत् त्वं पूषन् अपावृणु' इति वाक्येन सम्बद्धा उपनिषद् अस्ति -

ईशावस्योपनिषद् | प्रश्नोपनिषद् | तैत्तिरीयोपनिषद् | मुण्डकोपनिषद्

27. सांख्यकारिकायाः प्रणेता अस्ति -

कपिलमुनिः | धर्मकीर्तिः | ईश्वरकृष्णः | कर्दममुनिः

28. सांख्यकारिकायाः प्रथमकारिकायां दुःखानि निर्दिष्टानि

5 | 3 | 6 | 10

29. अष्टांगयोगसिद्धान्ते अहिंसा अन्तर्भवति

यमेषु | नियमेषु | आसनेषु | प्राणायामेषु

30. अधोलिखितेषु आर्षकाव्यम् अस्ति

रघुवंशम् | प्रतिमानाटकम् | रामायणम् | किरातार्जुनीयम्

31. महाभारते पर्वाणि सन्ति

१८ | २० | १६ | २२

32. मेघदूते यक्षस्य निवासस्थानम् उक्तम्

रामगिरिः | कृष्णगिरिः | विष्णुगिरिः | हिमगिरिः

Match the Pair

33. मेलयत-

1. पठति	1. लृट्
2. पठिता	2. लोट्

3. पठिष्यति

4. पठतु

3. लट्

4. लुट्

34. मेलनं करोतु -

1. अधावत्
2. अधावतम्
3. अधावन्
4. अधावः

1. म.पु. एकवचनम्
2. प्र.पु. बहुवचनम्
3. प्र.पु .एकवचनम्
4. म.पु. द्विवचनम्

35. मेलयत-

1. मनुते
2. अधीते
3. आस्ते
4. तनुषे्

1. इड धातुः
2. तन् धातुः
3. आस् धातुः
4. मन् धातुः

36. मेलयत-

1. संस्कृतभाषायां नूतन चित्रपटः
2. विश्ववियोगदिवसः
3. संस्कृतभाषया सह साम्यं भाषा
4. संस्कृतभाषायाः प्रथमं चलच्चित्रम्

1. 21 जून
2. जर्मन
3. पुण्यकोटि
4. आदिशंकराचार्यः

37. मेलयत-

1. रूपं गृह्यते
2. आप्तवाक्यं
3. वर्तन्तुशिष्यः
4. माघः

1. कौत्सः
2. शिशुपालवधम्
3. शब्दः
4. चक्षुषा

Fill in the Blanks

38. धाव् धातोः लट् लकारे रुपम्

धावति | धवति | धावाति | धावते

39. ——— वेदानां भाष्यकारः।

सायणाचार्यः | शङ्कराचार्यः | आठवलेशास्त्री | पाणिनि

40. संस्कृतभाषा ———राज्यस्य राज्यभाषा अस्ति

उत्तरप्रदेशः | मध्यप्रदेशः | कर्नाटकः | उत्तराखण्डः

41. पञ्चतन्त्रम् - इत्यस्य लेखकः ———

विष्णुशर्म | नारायण | पतंजलिः | चाणक्यः

42. सांख्यदर्शनस्य प्रथमः आचार्यः ————-

कपिलमुनिः | ईश्वरकृष्णः | व्यासः | न कः अपि

43.. इन्द्रियार्थसन्निकर्षजन्यं ज्ञानं भवति ———

अनुमान | उपमान | शब्द | प्रत्यक्षम्

44. प्रतिमानाटकस्य लेखकः अस्ति ———-

कालिदासः | भासः | माघः | दण्डिः

True and False

45. रात्रौ चन्द्रः राजते |

असत्यम् | सत्यम्

46. पश्यति,लिखति, पठति इत्यादयः परस्मैपदिनः |

असत्यम् | सत्यम्

47.. मन्वे,मन्वहे,मन्वते

असत्यम् सत्यम्

48.. सुधर्मा वृत्तपत्रे संस्कृतभाषायां वार्ताः वर्तन्ते

असत्यम् सत्यम्

49. भारतशासनस्य ध्येयवाक्यम् अस्ति यतो धर्मस्ततो जयः

असत्यम् सत्यम्

50. वेदपुरुषस्य मुखात्मकं वेदांगं व्याकरणम्

असत्यम् सत्यम्

Answer Key

1. लट्	2. वन्देते	3. शङ्कावहे	4. आत्मनेपदिनः	5. सहन्ताम्	6. नागराजः ऊहताम्	7. लप्स्ये	8.लङ्ग्	9. श्रावणपूर्णिमायाम्
10. जर्मन	11.राधावल्लभ त्रिपाठी, मानवी	12. जनार्दन प्रसाद पाण्डेय	13. वार्तावली	14. मत्तुरग्रामे	15. डॉ. सुनीतिकुमा रचटर्जी	16. आषाढप्रति पदा	17. गङ्गा देवी	18. रत्नाकरः
19. 10	20. अथर्ववेदस्य	21. अग्निमीले पुरोहितम्	22. ज्योतिषम्	23. कठोपनिषदि	24. असुरः	25. उपनिषद्	26. ईशावस्योपनि षद्	27. ईश्वरकृष्णः
28. 3	29. यमेषु	30. रामायणम्	31. १८	32. कृष्णगिरिः	33. 3, 4, 1, 2	34. 4, 3, 1, 2	35. 2, 4, 3, 1	36. 2, 3, 1, 4
37. 3, 4, 2, 1	38. धावति्	39. सायणाचार्यः	40. उत्तराखण्डः	41. विष्णुशर्म	42. कपिलमुनिः	43. प्रत्यक्षम्	44. भासः	45. सत्यम्
46.सत्यम्	47. असत्यम्	48. सत्यम्	49. असत्यम्	50. सत्यम्				